

Från Judith till Emil

Strukturutredningen vill döda landsortsförsamlingarna, skriver en ung präst i frustration på Twitter. Vi bad två präster växla brev med varandra om strukturer och kyrkosyn utifrån deras respektive sammanhang. Uppdraget löd: ni har båda använt mycket starka ord i sociala medier om detta, ni är bägge unga präster med några år i yrket som väl har stora önskningar för er församling och ert framtida arbetsliv. Går det som ung människa idag att satsa sitt liv på den här organisationen? Vad är det värsta som kan hända när förändringen kommer? Kort sagt: vågar ni lufta era tankar, er oro, era frågor, er vilja, era åsikter och er längtan för kyrkan i framtiden? Emil Jörgensen och Judith Fagrell i brevsamtal om sin kyrka.

Hej Emil!

Det är kanske intressant att först beskriva våra respektive församlingar för varandra? Jag börjar så här helt enkelt:

Jag tjänstgör sedan snart sju år i en landsortsförsamling, Ardala församling i Skara pastorat. När jag tillträdde tjänsten var församlingen nybildad, fem församlingar hade blivit en. I församlingen bor ca 2 100 kyrkotillhöriga, och ca 1 000 av dem bor i tätorten som ligger sju km väster om Skara. Resterande församlingsmedlemmar bor på landet runt omkring. I församlingen finns åtta kyrkor. Sju av dem är äldre, alltifrån 1100-tal till tidigt 1900, och den åttonde ligger i tätorten och byggdes som församlingshem på åttiotalet. För fem år sedan byggde vi ut församlingshemmets kyrksal och invigde rummet. Det är idag vår huvudkyrka. Vi har arbetat hårt för att få ett levande församlingsliv, där vi trots att vi är en liten församling har ett stort barn- och ungdomsarbete, körarbete och idag även ett stort studiearbete med bibelstudier, alfa och beta.

Svårigheten som jag mötte redan från början var, som på så många platser, hur man får ett fungerande gudstjänstliv i en församling med åtta kyrkor (och i praktiken 7–8 församlingar). Mässfirandet var också oerhört fattigt, ca 1 (!) gång i månaden när jag började.

Jag kan tänka mig att vår utveckling är ganska

vanlig i Svenska kyrkan. Vi har gått från 8 små gudstjänstfirande församlingar till att alltid fira huvudgudstjänsten (högmässa/högmässogudstjänst) söndag klockan 11 på samma plats (i tätorten), med samma gudstjänstordning varje söndag oavsett vad som sker i övrigt, vi har söndagsskola, stor lekmanamedverkan mm. Vi har alltid två gudstjänster per söndag, dvs alltid en på kvällstid, och då är vi i någon av de andra kyrkorna. Vi har sedan ca ett år tillbaka söndaglig mässa.

Vi har ett mycket aktivt kyrkoråd och överhuvudtaget aktiva församlingsmedlemmar. Många har en bakgrund i andra samfund, vilket gör att vi har en stark tradition av att var och en tar ansvar för församlingen. I pastoratet finns utöver vår församling tre arbetsområden till: domkyrkoförsamlingen samt två landsortsförsamlingar ytterligare. Eftersom domkyrkoförsamlingen i Skara är liten i förhållande till resten av landet (det bor ca 10 000 i Skara, och ca 7 500 är medlemmar), så präglar landsbygdsperspektivet hela pastoratet. Vi har ju ett stort problem i våra många kyrkobyggnader, och de dränerar vår ekonomi. Vi har 16 kyrkor varav två katedraler (Skara och Varnhem), och sjutton tillhörande kyrkogårdar som skall skötas (och som gör att vi inte kan göra oss av med kyrkorna). Strukturutredningen hade ju i det ursprungliga förslaget en tanke om att stiften skulle ta över ägandet av kyrkorna. Detta var ju något som vi naturligtvis jublade över – det skulle hjälpa oss mycket. Så blev ju inte fallet. Det andra som vi tryckte på i remissvaret var att det lokala valet skall

vara ett val till församling och inte till pastoratet. Så blir det inte heller.

Det som framförallt känns skrämmande med den kommande organisationsförändringen (om det nu går igenom) är att den reella makten flyttas längre bort från de lokala församlingarna, och att den definition som allt sedan urkyrkan funnits för en församling – att man firar gudstjänst tillsammans – inte räknas med längre. Nu räcker det med en gudstjänst i pastoratet per söndag. Jag förstår att man har velat hjälpa de församlingar som inte klarar kyrkoordningens nuvarande krav, men det här är fel väg att gå. Det var ju därför min församling som tidigare var fem församlingar blev en! Det fanns inte folk att klara av huvudgudstjänst i alla kyrkorna varje söndag.

Nu kanske jag svävar iväg :)

Skriv gärna lite om din församling!

Judith

11 Sep 2012

Hej Judith!

Intressant att höra din berättelse. Den är nog, precis som du säger, ganska lik utvecklingen i många församlingar runtomkring i landet. I vårt fall är det faktiskt tvärtom. Den församling jag tillhör är också nybildad, men inte på det vanliga sättet att olika

församlingar gått ihop utan den är avknoppad eftersom Ljungby församling ansågs för stor. Distriktet startade 1975 och då kom det hit en vandringskyrka från Göteborgs stift som i princip bara var en gudstjänstlokal samt en liten församlingslokal i källaren. Kyrklig förnyelse och den högkyrkliga visionen låg till grund för arbetet. Denna lilla kyrka byggde grunden till det som idag är en egen församling (bildad 2000) med en ny ändamålsenlig kyrkobyggnad (invigd 2001), eget kyrkoråd och ganska bra fart på såväl gudstjänstliv som verksamhet. Församlingen ingår sedan 2010 i ett åttaförsamlingspastorat med allt från ren landsbygd till tätort och även några större byar med runt 1000 invånare, tätorten Ljungby har ca 16000 invånare.

Jag kom till Ljungby för drygt sex år sedan och under den tiden har min tjänst förändrats så att från att ha varit allmäntjänande komminister så blev det från 2008 mer fokuserat i Ljungby Maria församling. Jag har ju inte varit med särskilt länge med andra ord, inte ens i perspektivet av att det har varit en egen församling. Men jag har ju märkt hur mycket det vitaliserat arbetet att få ta eget ansvar. Från att ha varit ett distriktsråd med mycket informell makt så blev det till en egen församling med egen budget och eget ansvar för gudstjänst, diakoni, undervisning och mission. Sådant gör något med människor! På samma sätt gör det något med dem när de inser att allt det de kämpat och drömt om i 25 år och som fått vara verklighet i ytterligare 12 år nu med största sannolikhet ska tas ifrån dem. Tillbaka på ruta ett så

att säga med ett distriktsråd, utan ansvar för att fira söndaglig gudstjänst, inte ens ansvar att skriva ner församlingens egna mål och förutsättningar i församlingsinstruktionen. Församlingen återgår till att vara ett distrikt, även om det så tjugigt ska kallas församling och församlingsråd men i verkligheten finns ju inte någon församling kvar annat än till namnet. Fast i verkliga verkligheten är förstås en församling där människor träffas kring ordet och sakramenten för att lovsjunga och tillbe, det kan inga politiker göra något åt.

Från början togs allt detta emot med bestörtning och sorg men nu har man någonstans kommit in i en liten nyorienteringsfas och börjat fundera över vad som kan göras i stället. Första steget är att ha församlingsmöten, ett slags informella årsmöten några gånger om året där man tar upp frågor som man vill få det nya megakyrkorådet att uppmärksamma eller ta rätt beslut i. Härifrån tänker man sig också att man vill försöka påverka vilka som ska sitta i det nya församlingsrådet. Idéer har höjts om att starta någon form av förening, inom EFS eller annat, som så att säga ”tar över” driften av församlingen från pastoratet och i gengäld då får ekonomiskt stöd för detta – alltså i praktiken att behålla det som det är idag. Samtidigt vet man ju inte riktigt hur det blir och ofta suckas det över att det ju inte spelar någon roll vad vi tycker eller hur vi beslutar i ett församlingsråd eller församlingsmöte – ”dom” kommer ju ändå göra som ”dom” vill – syftandes på politiker på högre nivåer. Orden närhet och samverkan som

strukturutredningen kallas anses inte ha något med verkligheten att göra då det snarare handlar om frånvaro och centralisering när makten flyttas från den riktiga levande kyrkan till den av människor påhittade organisationen.

I stora drag och kanske något osammanhängande bakgrund till min församling och vad den står inför.

Blev det som du tänkte dig Judith? Hur många gånger i veckan tänker du att du ska sluta som präst? Behövs det präster överhuvudtaget egentligen?

Vi får väl se var det leder ;) Ser redan fram mot nästa mail! Allt gott,

Emil

11 september 2012

Hej Emil!

Spännande att läsa om din församling. Vi kommer från olika håll men liknar varandra i mycket!

Ja, den verkliga församlingen kan inga strukturförändringar i världen göra något åt – där ordet och sakramenten finns och där människor samlas i bön och lovsång, där är Guds församling. Det väcker iallafall i mig en viss kamplust.

Vi har börjat skissa på strategier att hantera den nya organisationen – om det nu blir som alla tror. I pastoratet finns en vilja att låta delegera så mycket

som möjligt till församlingarna, ekonomi, gudstjänstliv mm, och det är jag glad över. Men vad är det som säger att den goda viljan fortfarande finns kvar efter nästa val och det handlar om makt och inflytande? Vid nästa kyrkoherde? Att vara utlämnad till någons goda vilja är fruktansvärt. Det väcker en känsla av maktlöshet och det kan förtära det mesta.

Jag tänker över din fråga om det blivit som jag trodde, om verklighetens prästeri och församlingstjänst stämmer överens med drömmarna och viljan. Ja och nej. Det är bättre och sämre. Jag trodde aldrig att jag skulle jobba på landet – men jag älskar det. Jag trodde att partipolitiken skulle vara ute sedan länge i SvK vid den här tiden, men det känns mer som att partierna (vissa) tagit ett än fastare grepp. Jag trodde att kyrkorna skulle vara tomma, det är de inte, vår församling växer. Inte med mycket, men det går åt rätt håll. Jag trodde att vi skulle kunna påverka organisationskyrkan – det tror jag knappt längre.

Bättre och sämre, alltså. Det senaste året har jag dock för första gången börjat få funderingar som ”är det värt det?”. Är det värt alla kvällar och helger borta från familjen, är det värt allt slit utan några mätbara resultat? Vi jobbar i motvind, mot den kristna trons marginalisering i vårt samhälle, och dessutom mot vår egen organisation. Är det värt det? Är det värt att behöva agera klagomur för de missnöjda från alla håll – alla som säger varför gör ni såhär? varför gör ni inte såhär? Det finns en märklig balansgång i vår kyrkotradition mellan prästförakt och prästidealisering. Prästen – den vi älskar att hata. Och vi skall

på något sätt stå ut med det. Tysta ta emot, för vi är ju ganska hemska, det har vi sett på film. Är det värt det?

Men så är det ju det där med kallet. Kallelsen går ju inte att komma ifrån. ”Herre till vem skulle vi gå?”. Jesus finns ju utanför SvK, visserligen – tack och lov. Men till vem skulle vi gå?

Om präster behövs vet jag inte. Eller, jo, de behövs ju naturligtvis! För ordningens skull, som Luther sa. Men om vi kommer kunna försörja oss på det i framtiden vet jag inte. Vi får väl lära oss att tillverka tält. Jag skulle kunna tänka mig att bli bonde.

Mycket är värt det. Vi ser ju växt också. Är det något jag lärt mig så är det tålmod och att låta saker ta tid och få växa i sin egen takt. Att plantera en tanke en dag och kanske fem år senare se den tanken dyka upp igen som en självklar idé hos någon annan ... man får inte hålla för mycket på prestige:n :)

Vad tänker du? Blev det som du föreställde dig?

I Lund var ju allt väldigt enkelt. Så är det väl för alla under studietiden. Men där fanns ju också den självklara gemenskapen, vi var många. Jag längtar inte tillbaka, det handlar inte om det. Men jag saknar den självklara gemenskapen idag, bröder och systrar. Det är nackdelen med landsbygden. Det är ganska ensamt. Ensamheten växer ju också när man inte känner igen sig eller känner sig hemma. Det är långt till Uppsala, så att säga. Ibland kollar jag på SvK:s hemsida och tänker: ”det är den här organisationen jag arbetar för”.

Usch, jag vill inte låta för negativ. Men det jag vill

säga är väl att jag – vi – ser ju så mycket gott i våra församlingar. Men det förtas i motvinden. En sådan enkel sak som att mitt pastorat med den nya organisationen faktiskt nu kommer kunna besluta om att inte ha konfirmandarbete i min församling. För det är ju effektivare och billigare att ha grupperna i stan, där ungdomarna går i skolan. Men vad som händer med en församling som blir berövad sina konfirmander (eller vad det nu kan vara) är det ingen som undrar. Tänk dig en församling utan konfirmander! Eller utan diakoni! Eller utan gudstjänst! Vi kommer ju dö!

Jag tror ju inte att personerna bakom vare sig strukturutredningen eller de på kyrkokansliet vill något ont. De vill nog att SvK ska växa och må väl. Men vad är det som händer med människor när de helt plötsligt får makt eller kittlas av makten? Hur kommer det sig att vi när vi får eller ges makt lämnar hemmet och det vi känt till och börjar tala som ett annat språk, och fjärrmar oss från rötterna?

I Kristus

Judith

13 september 2012

Hej Judith!

Ja visst är det så att vi liknar varandra mycket. Faktum är att jag någonstans tror att väldigt många för-

samlingar liknar varandra ganska mycket i det som sker nu. Hur församlingarnas demografi, ekonomi och organisation är skiljer sig men gemensamt är att jag tror att många av kyrkans gräsrotter inte känner igen sin kyrka. Det spelar ingen roll om det är Luthershjälpen – Svenska kyrkans internationella arbete – ACT-alliansen eller om det är församlingssammanslagningar och strukturutredningar, det som sker upplevs hela tiden som något som kommer uppifrån och som har väldigt lite med den verklighet som en enskild församling har att göra med. Mer och mer märker jag, dels hos mig själv men framförallt i den engagerade delen av församlingen, att man nästan slutat lyssna på vilka bud som kommer uppifrån. De är mer och mer distanserade från Guds folks vardag och liv. Detta riskerar ju att undergräva hela organisationen. Inte för att organisationen i sig har något värde, men när det fungerar som det ska så är det ju organisationen till för att underlätta människors arbete i församlingen. Jag tror, precis som du, att de som har skrivit till exempel strukturutredningen verkligen tror att det är precis detta de gör, de är inga onda människor – men det kan hända att de faktiskt har slutat lyssna.

För min del blev mycket precis som jag hade tänkt det, fast ändå inte. På den positiva sidan har jag verkligen fått en församling som fungerar bra att verka i, även om jag aldrig hade tänkt mig att sätta min fot i en stad mindre än Lund från början. Jag har ett optimalt arbetslag, en ny fin och ändamålsenlig kyrka och ett spretigt men gott pastorat med kollegor som brinner, arbetar och inspirerar. På den negativa sidan

finns dels allt det som jag visserligen visste om; sena kvällar som sliter hårdare än jag kunnat tänka mig som 20-åring, oändligt antal möten om scheman, budget och annat, sorgen över misslyckade satsningar som man själv tyckte var så fantastiskt bra men som ändå inte föll i god jord. Detta kan jag leva med, det visste jag ändå innan (även om man blir lite vuxnare och noggrannare med arbetstider och att hålla saker korta och effektiva). Den andra delen av det negativa är att även jag trodde (naivt kanske) att de politiska partierna skulle släppt greppet om Svenska kyrkan men tvärtom verkar det bara bli ett hårdare och hårdare grepp. Att (precis som du säger) vara utlämnad till högre instansers goda vilja, det funkar okej idag men jag har redan i den organisation jag finns i idag fått en konfirmandbudget kraftigt nedskuren bara därför att ingen pratade med mig och kyrkorådet först – detta korrigerades eftersom det helt uppenbart var ett misstag men det kommer bli mer och mer sådana saker ju längre ifrån ”fältet” de beslutande sitter och någon annan gång med ett annat kyrkoråd och en annan kyrkoherde så kanske inte viljan finns att ens satsa på en viss verksamhet i en viss församling. Jag upplever också (dock inte personligt) hur systemet med lokalt anställda präster effektivt får präster att gå i arbetsgivarens ledband, alternativt köps de ut. Ömsom vin och ömsom vatten alltså ...

Ja är det värt det? Nej, det är det nog inte i längden. Själv har jag alltid någon krok ute på ett annat håll, i någon annan organisation eller företag. Än så

länge fungerar bara vetenskapen om dessa livlinor som en slags energi att fortsätta. Sen är det givetvis så att mycket annat också håller mig kvar, jag älskar den församling jag är satt att tjäna och de verkar uppskatta mig. Jag får i det sammanhanget vara det som jag tror Gud kallat och avskiljt mig till, men samtidigt upplever jag att mer och mer tid går åt till annat som inte har med det att göra. Kanske är jag fortfarande för ung och entusiastisk (någon äldre kollega sa det till mig) men det är svårt att släcka en eld när den brinner, jag kan det inte.

Emil

14 september 2012

Hej Emil.

Jag blir ledsen varje gång jag hör en kollega uttrycka att han eller hon funderar över att lämna tjänsten eller kyrkan. Det gör mig ledsen av flera orsaker. Dels naturligtvis för att det innebär att jag förlorar en kollega, och kyrkan förlorar en arbetare i Guds vingård (i alla fall den del av vingården som är Svenska kyrkan). Dels – och detta är egentligen det viktigaste – för att det påminner mig om min egen stora rädsla att en dag inte längre stå ut, att inte orka, rädslan över att en dag själv välja att lämna.

Återigen, tron och övertygelsen behåller vi ju na-

turligtvis och SvK är inte helheten, men jag upplever så starkt att det är här jag är satt att verka – i just denna del av vingården. Och till vem skulle jag gå? Varken Rom eller Öst skulle ju omfamna mig i min nuvarande tjänst, så att säga :)

Det som gör mig ont och lite rädd är också att det är präster (och för all del inte enbart präster) som står i ungefär samma teologiska tradition som jag själv som talar om detta med att lämna.

Det väcker ett par frågor hos mig. För det första: är det något jag har missat? Är jag inte trogen min övertygelse? För det andra: mitt ständiga hopp står till det goda som jag ser i de lokala församlingarna och min överlevnadsstrategi är att ignorera mycket av det som kommer från och sker på nationell nivå eller i andra stift – när jag inte måste möta det, såklart. Är detta kanske alltför naivt? Eller omvänt: hur mycket måste jag egentligen känna mig ”hemma” överallt i SvK för att det skall funka? Jag menar, vi har ju fortfarande samma bekännelseskriterier och det är samma Heliga skrift, samma uppenbarelse. Som präst har jag lovat att hålla mig till det, och där har ingenting förändrats.

Det känns onekligen ofta som att vi är utlämnade till godtycke och andras välvilja, och när det gäller nationella beslut och aktiviteter intar både jag och min församling ofta ställningen som ”kusinen från landet” som vare sig förstår eller känner igen sig i vissa åtgärder som genomförs.

Som ett exempel kan man ta den där märkliga förändringen av kontoplanen som helt plötsligt skulle

drivas igenom. En fullständigt galen skrivbordsprodukt som sedan skickades ut för stadfästning. I vårt stift protesterade kyrkoherdarna, prostarna och till och med Biskopen! De framhöll det orimliga i att dela upp församlingens verksamhet på det här sättet, och att ingen församling arbetar så att man kan se vattentäta skott mellan verksamheterna. Köarbetet fanns ju inte ens med till exempel. Och var hör kören hemma? Gudstjänst? Diakoni? Mission? Undervisning? Allt, naturligtvis!

Men det skulle bara igenom. Hur kan man gå förbi ett helt stifts prostar och dess Biskop? Hur kan man strunta i att lyssna? Svaret var att man hade gjort en intern remiss och det hade mottagits positivt. Internremiss? Vad betyder det? Att utredaren hade frågat den andra utredaren i båset snett mittemot?

Vad säger du? Hur mycket måste man känna sig hemma i kyrkan? Är det naivt att se till sin egen församling och det lokala arbetet först och främst och ”strunta i” det som sker på högre nivåer?

Judith

20 september 2012

Hej Judith!

Det gick ett tag innan jag hann svara, församlingsarbetet (och familjen) kom emellan. Och det är ju också

det ett svar på din sista fråga; jag tror nämligen inte det är så naivt att jobba på i det lilla utan att bekymra sig så mycket för vad som händer på riksplanet. Visst kommer beslut i kyrkomöte och stiftsfullmäktige påverka hur församlingens arbete kan komma att fungera, men trots allt är det som vi tidigare sagt så att där människor samlas för att tillbe och lovsjunga Gud där finns en församling. Jag tycker ändå det är hoppfullt.

Svenska kyrkan står inför enorma utmaningar rent organisatoriskt och det måste göras mycket på många olika plan. Problemet med den nuvarande utredningen är ju att det lägger ett enhetsraster över hela Svenska kyrkan där alla församlingar och pastorat ska passas in oavsett storlek, antal medlemmar, ekonomi och förutsättningar. Den struktur som med största sannolikhet klubbas igenom i höst kommer nog inte hålla så länge ändå för den lappar bara hålen, den löser inget. Men tankearbetet är igång och det är, faktiskt, också hoppfullt. Organisationer är som organismer och därmed föränderliga. Svenska kyrkans struktur kommer, om Herren dröjer, att ändras igen och kanske åter igen.

Nej, jag vill inte lämna. Men ibland blir jag ledsen och trött och då kommer dessa tankar. Det som gör mig glad igen är att se ut över den församling jag för tillfället fått nåden att tjäna och se hur människor kommer till tro, ber, lovsjunger, delar liv och möter Gud. Det om något är hoppfullt, och det är oberoende av strukturer, organisation och ekonomi.

Emil

20 september 2012

Hej Emil!

kom just att tänka på ett samtal jag hade för ett par år sedan med en person som läste teologi och som hade funderingar om det var präst hen (sic!) skulle bli. Jag fick frågan om det är värt att satsa på Svenska kyrkan. Det slog mig nu när jag läste ditt mail att jag då svarade att det är värt det och att man måste se till det lokala sammanhanget. Församlingen är den viktigaste och primära gemenskapen. Det som sker på andra nivåer (och det tror jag gäller alla strukturer, inte bara SvK) är inte det vi ska fokusera på.

Det befäster min tanke om att det kanske inte är naivt, trots allt. Och ”värt det”. Hur vet man att någonting är värt någonting?

Judith

21 september 2012

Judit,

Ja hur vet man det. Det vet man nog inte förrän efteråt! Jag är ju en sådan person att jag hela tiden slits mellan hopp och förtvivlan, ena stunden tror jag allt ska gå under och att det inte är värt nånting, andra stunden känns det bra och värt all möda och slit. Jag

har ju vänner som utbildar sig till diakoner och präster och jag ser verkligen fram emot att få dem som kollegor, goda krafter som vi behöver. Men jag är inte säker på att jag skulle uppmuntra dem om de frågade vad jag tyckte, kanske skulle jag svara beroende på dagsform. Jag försöker dock alltid vara brutalt ärlig mot den som söker sig till kyrklig tjänst, målar man upp en för vacker bild av hur det är kommer man bli mycket besviken.

På ett sätt är ju allt vi gör naivt, men Jesus tar ju barnet som förebild. Gå i tro kallas det väl? :) Jag tror vi behöver vara lite mer naiva, tro kanske till och med kyrkomötet skulle må gott av att barnsligt gå i tro på något. Satsa lite offensivt istället för denna defensiva utredning! Bli lite mer galna helt enkelt (utan att för den skull vara dumdristiga). Skulle väl vara kul?

Emil

21 september 2012

Emil,

Det var en bra bild, att vara mer offensiva och gå i tro istället för att bevaka revir och leva på defensiva. Tänk om det är beskrivningen av SvK om tio år? Vore inte det underbart!

Bära ut vittnesbördet, rusta och stärka varandra i

församlingarna, låta det som är sant leva och det som är dött dö.

På söndag läser vi episteltexten från 1 Kor 4:7ff: ”Men denna skatt har jag i lerkärl, för att den väldiga kraften skall vara Guds och inte komma från mig. Alltid är jag ansatt, men inte kringränd, rådvill men inte rådlös, förföljd men inte övergiven, slagen till marken men inte förlorad.”

Gud har inte tagit sin Ande från oss, och det får vi lita på.

Judith

Ps. Ska vi skicka detta till Sofia så får vi se om hon kan få ihop något? Ds.

22 september 2012

Ja Judith,
det är nog så att hon får ta tag i detta nu.

Emil

Mot framtidens kyrka

Om man slår upp ordet struktur i Nationalencyklopedin står följande:

struktur (lat. structu'ra 'sammanfogning'; 'byggnad(ssätt)', av stru'ó' sammanfoga'; '(upp) bygga'), i allmän bemärkelse de inbördes relationer och sammanhang som råder mellan delarna i en helhet, med andra ord det sätt på vilket en helhet är uppbyggd av sina element.

För att uttrycka det enkelt: strukturer handlar om hur någonting hör samman, om delarnas relation till varandra, hur de hänger ihop. Det finns mängder skrivet om organisationsteori. Hur man organiserar sig säger någonting om en organisation, ett företag eller en förening. Vem som bestämmer. Vem som har sista ordet. Och än mer: det genomsyrar verksamheten och skickar signaler utåt.

Själv är jag ekonomijournalist i grunden och har ägnat rätt mycket tid åt att skriva om företag. Detta